

A VIRÁGZÓ FOLYÓ

(Hangjáték)

TOLNAI OTTÓ

SZEMÉLYEK:

NŐI HANG

MESÉLŐ

ELSŐ

MÁSODIK

HARMADIK

STB.

} KOLDUS

NŐI HANG *„Még nem üdvözültem, a folyók valának, a hegyek meg hegyek valának. Amikor üdvözülni kezdtem, a folyók többé nem voltak folyók és a hegyek nem voltak hegyek. Most, üdvözülésem után, a folyók ismét folyók és a hegyek hegyek.”*

*
* *

MESÉLŐ *Íme a folyó! Lélegzik... A halak, a kagylók, a rákok a hús iszapba húzódtak. Így mintha gyorsabban folyna. Már-már megáll... Néha nagy hal húz el. Váratlanul érkezik valahonnan. Ereid megdagadnak, benned villan. Egy pillanatra lehül a víz.*

NŐI HANG *Mintha durva sötét selymen húznád végig a kezed: a csend tiszta hangjai... A csillagok. Ebben a pillanatban fakadtak, fényük tán még le sem ért.*

*
* *

MESÉLŐ *Üszkös kolostor padlásán koldusok, buddhista szerzetesek fészkelődnek, horkolnak.*

Függőlegesen fúrták magukat a szénába. Csak így van hely kinyújtózkodni. Az ilyen alvás idővel tönkre teszi lábukat. Egyetlen közlekedési eszközüket. Lábfejük hatalmasra pirosodik, kékül. Akinek már nem volt ereje levetni saruját, reggelre kés-sel kell lehasogatnia. De mégis mindenki befúrja magát. És kívánják is ezt a fájó, viszkető, friss szénailattal keveredő

zsibbadást. Kellemes nekik. Éppen így jutnak ÁT... Csak hajnalban, ha lemásznak, nyilall az elviselhetetlen fájdalom lábukba: térdre esnek. Mintha fejükkel szórták volna tele a padlást. Nem egynek fején tyúk, kakas. Ha valamelyik szerzetes megmozdul, a tyúk kinyitja szárnyát, egyensúlyoz, kotyog egy darabig...

Három-négy fej látszik csak jobban a lyukas tetőn besütő holdvilágban. Az ő arcukat is bambusz árnyéka csíkozta.

Ketten-hárman mintha még beszélgetnének. A többi csak ál-mában szól. Ezek, bizonyára erről a vidékről származtak. Az egyik az udvart szolgálta, a másik, a szakállas, tán festő volt egykor... A hangjukról már nemigen lehet megkülönböztetni őket. Felcserélhetők. Csak a ritmus kedvéért váltakoznak.

Az *Őz ligetéből* indultak ők is. A „*bálvány gennyét*” már akkor csillanni látták Gótáma kövér húsában. Látták, hogyan rakja le a tömérdek hangyanép fehér kis tojásait. És különben is fáradsággal és holmiféle apró kötelezettségekkel járt volna az egész. Ők ketten-hárman tényleg száját mostak az első tócsában. De mégsem válhattak el teljesen. Valahogy valahová mindenkinek tartoznia kell! Valami vértre, egyenruhára, maszkra nekik is szükségük volt. (Persze a maszk alatt nem viseltek semmit, csak élvezték, hogy most már nekik is van ilyesmi.) Különben könyörtelenül eltaposták, üdvözölték volna őket, akár a rablót, akikkel sokszor futott párhuzamosan az útjuk, akikhez mégiscsak legközelebb álltak, mivel csak ők voltak mindig úton, „*beékelődve Semmi és Semmi közé!*”

Persze az is meglehet, egyikük maga Buddha, hiszen egymásról már éppenséggel semmit sem tudnak. Sokáig azt hitték, „egy veszi el a jutalmat”. Közben, amint már említettem, minden különbség megszűnt köztük.

NŐI HANG Csak a folyó kedves nekik, a folyó... Az alig észrevehető kanyar. A madarak látják, enyhe kanyarjai valahogy visszahozzák, hogy puha harapással magába marjon... A többi koldustól éppen csak ennyiben különböznek. A folyóval tudnak hallgatni, be tudnak menni a képbe... Ahogy később mondják, fekete szalagként hordják a nyakukon.

MESÉLŐ A „*mitoszra*” tán nem is volna szükség. Illetve választhattuk volna akár a *cinikusokat* is. Mert a Rend az kellett. A szabadság kérdését ők már félretették.)

Inkább csak a Kelet közelségét akarta jelezni szerzőnk. Rokonszenvét. Végtelen rokonszenvét...

A Kelet hallgatagságában a műfaj lényegét kereste. A fájdalomhoz vezető legmeredekebb utat.

A hallgatás, nem pedig a „teremtő vakság”. A kulisszákat maguk a szereplők tolják a hallgató elé, úgyhogy semmit sem kell elképzelni. Szerzőnk sohasem hitt különösebben e műfajban. Inkább papagájketrec előtt álldogál... A keletiek azt mondják, a zaj mindig takarni akar valamit. Különösen hogyha még vakok is vagyunk...

Legyen ez a „legcsendesebb óra”...

A magunk módján végig kellett mennünk választott utunkon.

Egy kicsit lelógunk erről a színpadféleségről, akár Ionesco hullája. A rokonszenvünktől függetlenül, még erre a Rendre, „mitoszra” is csak azért volt szükség, hogy parodizálhassunk. Szerzőnk ezt a végén vette észre, de akkor már késő volt.

„Néha-néha szerettem volna — büntessen meg ezért az isten —, hogy váratlanul megsüketüljek, megvakuljak és hogy ugyanakkor mindenkin uralkodó hanggal legyek megáldva, olyan hanggal, ami túlkiabálja a legizgatottabb emberi tömegek lármáját és hogy beszéljek, beszéljek és beszéljek, nyugodtan és erősen, szót szó után, büszke hangon; és hogy mondataim a sokaságba hulljanak, míg engem az emberi kiáltozás közepette szent hallgatás véd és takar.”

A mi játékunk is fülsiketítő hangzavarral, dermesztő segélykiáltásokkal végződik, éppen úgy, ahogy Unamuno áhítja. A majmok kiáltanak (tán éppen a gibbonok, akik oly sokat szenvednek India őserdeiben — intelligenciájuk miatt), a koldusok hangján, vagy a koldusok hangját utánozva. Szerzőnket tehát hallgatás védi és takarja...

Most még egy-két utasítás a rendezőnek.

A legfontosabb és legnehezebb munka rendezőnkre hárul. Az apróbb technikai fogásokról ne is beszéljünk. Neki kell kiviteleznie, realizálnia a folyó állandóan hömpölygő néma hangtestét, uragánszem-hallgatását. A szerző csak a negatívot adta. Bizonyos mondatokat, hogy legyen mivel keretezni a csendet. Már a fenti sorokban meg kellett találnia *alapját*, a folyót.

Feszítse „*Semmi és Semmi közt*” a húrt, a drótot.

Majd elkezdheti a hangszer bontását, robbantását. Ahogy Beckett Vladimirja mondja: „*Beszéljen hosszan, az rövidebb ideig fog tartani.*” (Beckett közelségét is jeleznünk kell; ahogy századokon át Shakespeare közelségét kellett.)

*

* *

NEGYEDIK KOLDUS (*Álmában. Az akusztikaváltozásokat ezután nem fogjuk jelölni.*) Lassan magam után vezettem az elefántot. Fogalmam sincs, miért. Szerencsére a kertajtó előtt hagytam. Már messziről orrlyukamba csipett egy rózsza. Biztos feslett, a harmat félig töltötte, meghajolt... (*Szünet.*)

HARMADIK Tömj egy kis szénát a szájába.

MÁSODIK Költő lehetett egykor...

HARMADIK Akkor ezt a bogáncsot.

MÁSODIK Szép...

HARMADIK Lila...

MÁSODIK Tüskés...

HARMADIK Kár lenne... (*Szünet.*)

ELSŐ Ha volna még egy csepp erőm, összeszedném és a folyóba dobnám ezeket a bögréket.

MÁSODIK Még álmukban sem válnak meg tőlük.

HARMADIK Hagyjátok, részegek.

ELSŐ Tényleg, láttam az este azt a kövéret. Egy kislányt zavart. A lány felmászott a póznára. Azt gondolhatta szegény, a kövér majd nem bír utána.

MÁSODIK Vagy azt, ha még ide is utánam jön, hát akkor legyen, aminek lennie kel...

ELSŐ Valóban, fenn a pózna tetején, ég és föld között, végezték a dolgukat...

HARMADIK Grandiózus látvány lehetett! Irigyellek.

MÁSODIK Vagy tán félhetett a lány, a kis kövérnek nem elég... és azért mászott a póznára, nem gondoljátok?

HARMADIK De.

ELSŐ Tényleg grandiózus volt. És ügyesek voltak, mint az állatok, mint a madarak...

HARMADIK (*Sóhajtvá.*) Szép látvány lehetett, szép...

MÁSODIK (*Ásit.*) Csodálatos...

HARMADIK Fogadni mernék, a bögrét még a póznára is magával vitte.

ELSŐ Még a pózna végén is rázta.

MÁSODIK Csak azt nem tudom, hogyan lehetett lyukas pohárból így berúgni?

ELSŐ Nézzétek, egymástól koldulnak.

MÁSODIK Nem, önmaguktól.

HARMADIK Kíváncsi vagyok az alamizsnára.

ELSŐ Milyen görcsösen szorítják.

MÁSODIK A lelkük is ilyen.

HARMADIK Díszes, koszos, lyukas...

ELSŐ A miénk is.

HARMADIK Lényegtelen különbséggel. Mert mi egyszer befoltottuk, és most a folt lyukas.

MÁSODIK Lényegtelen... (*Szünet.*)

NEGYEDIK (*Álmában.*) Még ott, messze a kerttől, eltökéltem, megkeresem azt a rózsát, pontosan azt, amelyik az orromba csimpaszkodott...

HARMADIK Akkor hát mégiscsak tömd a szájába ezt a bogáncsot.

MÁSODIK Azt hittem, megtartod. Azt hittem, magunkkal visszük. Lila, tüskés...

HARMADIK Most, most tátva a szája.

NEGYEDIK (*Felüvölt, de gyorsan el is hallgat.*)

HARMADIK Nézzétek... Milyen jóízűen csámcsog, szinte csorog a nyála.

MÁSODIK Elvégre enniük azért kell. Álmukban nem fegyelmezhetik magukat...

ELSŐ Akkor etessük meg őket!

HARMADIK Olyan ritkán tehetünk jót felebarátainknak...

MÁSODIK Különösen álmukban...

ELSŐ Csak a szebb, szárazabb példányokat válogassátok. Amelyek már beértek...

HARMADIK Most!

ÖTÖDIK (*Szörnyűségesen felüvölt.*)

ELSŐ Ízlik neki.

HARMADIK Most!

HATODIK (*Fuldokolva hörög.*)

MÁSODIK Ennek megüli a gyomrát.
HARMADIK Most!
HETEDIK *(Köhög.)*
ELSŐ Ez még kér, ha jól látom.
HETEDIK *(Felüvölt.)*
NYOLCADIK *(Fuldoklik.)*
HARMADIK *(Nevetve.)* Ez az abrakolás már éppenséggel ráfért lelkiismeretemre ...
ELSŐ Most jobb ízűt alszanak.
MÁSODIK Lesz mit kérődzniök az éjszaka. *(Szünet.)*
HARMADIK Akármennyire is undorodunk tőle, szép nekünk itt, istállójukban.
MÁSODIK Szép ...
ELSŐ Kedves ...
HARMADIK Mindig is szénapadlásnak képzeltem el a paradicsomot.
ELSŐ Én is. A folyó felett ...
HARMADIK Közvetlenül a part mellett.
MÁSODIK Néha álmában vakkantó madárral ... *(Szünet.)*
ELSŐ Megadatott nekünk.
MÁSODIK Most már többé nem is kell lemásznunk ...
HARMADIK És koldulnunk sem kell többé ...
ELSŐ Holnap virágzik ... *(Szünet.)*
HARMADIK *(Tyúk-kotyogás. A rendező máskor is hallathatja őket.)*
Még majd eltojja magát.
MÁSODIK Én is állandóan attól félek.
ELSŐ Gyilkos egy társaság. Ha homlokodra ejt, menten szörnyethalsz.
A forró tojás beüti homlokod ...
HARMADIK Be ...
MÁSODIK De ha nem ül a homlokodra, akkor meg azért nyugtalan-kodsz.
HARMADIK Nézzétek, még álmukban is rettegő, üveges szemmel lesik a tyúkjuk fenekét.
MÁSODIK De azért néha-néha eltojhatnak magukat ...
HARMADIK Kevesebben maradnánk ...
MÁSODIK Rántottát ehetnék piszkos homlokukról ...
HARMADIK Halott homlokáról rántottát ... *(Szünet.)*
ELSŐ Nézzétek, máris megemésztették azokat a szép lila bogáncsokat ...
MÁSODIK Etessük meg újra őket.
ÖTÖDIK *(Ismét szörnyűségesen felüvölt, mintha a mikrofon lenne a tüskés termés, amit a szájába dugnak. Megismétlődik az előbbi „etetés.”)*
ELSŐ *(Erős madárhang.)* Mitől ijedhetett meg ennyire egy madár?
Most, amikor ilyen csönd van ...
MÁSODIK Amikor éppen csak ez a néma Rend szól ...
HARMADIK Morog evés közben ...
ELSŐ Miért csap fel, ugrik hirtelen a sötétbe? Fent összevissza csapkod, látszik, fogalma sincs, merre a föld, az ég. Látszik, fel sem ébredt, vagy már ismét alszik. Ág után kapkod, lezuhan, a világ fekete szívébe röppen ...
HARMADIK Megdöglik.

MÁSODIK Hajnalban egész rakás halott, harmatos madarat szedhetsz a fák poros tövében. Olyankor még a hangyák sem bántják őket. A harmat miatt.

ELSŐ A hangyák mindig megvárják, hogy a halottról felszálljon a harmat.

MÁSODIK Megvizsgálhatod őket, semmi sérülés.

ELSŐ A legszebb példányok.

HARMADIK Szerettem hajnalban, pontosabban, közvetlenül hajnal előtt, a fák alatt sétálni. Mennyire szerettem...

MÁSODIK Én is...

HARMADIK Még mindenütt sötét van. Hideg. Csak a fák tövében kezd világosodni a por... A fák tövébe térdelek, és ott kaparászok hajnalig... Ez az a pillanat, amikor érinteni tudom a világot, amikor igazán magam lehetek vele. Amikor a szép sötét éjszörnységes játékaiknak még forró ólomcseppjeit szedhetem tenyeremre...

ELSŐ Mondva vagyon, *a világegyetem a sötét elven nyugszik*...

MÁSODIK Nem madárszemetet szedegetsz te barátom, közvetlenül hajnal előtt?

ELSŐ A fák poros tövében...

HARMADIK A fák tövében mintha ki lenne kopva a föld, én ott hajnal előtt egészen belátok. Belátok magamba...

MÁSODIK Magadból szeded azokat a döglött fekete madarakat...

HARMADIK De csak közvetlenül a part mellett... Ahol még erős a víz illata, ahol még nedves a föld, csak a fák töve poros, ahol a lázas gyökerek kiszáritják...

MÁSODIK Talán még sosem volt ilyen csendes...

ELSŐ Ilyen sötét...

HARMADIK Holnap virágozik...

MÁSODIK Talán meg sem érjük...

ELSŐ Lábam még sosem dagadt meg ennyire. Végtelenné dagad. Olyan vagyok, mint egy hatalmas, felfúvódott seb.

HARMADIK Onnan ez a könnyedség...

MÁSODIK Ez a lebegés...

ELSŐ Ez a zsibbadtság...

MÁSODIK Milyen szép, hatalmas, rózsaszín ballon. Valami sejlik benne, valami kék köd...

HARMADIK Egy szuszra, mesterien fújt szívárványszín gömb. Csak most még vigyáznak rá.

ELSŐ Mint a szeplős tojásokra.

MÁSODIK Bent ver valami.

HARMADIK Csak most még vigyáznak rá. Szépen, szénával...

MÁSODIK Isteni illatú szénával...

HARMADIK ... körül raknak, tömködnek. Csak attól félek, végül már annyian leszünk, elfogy a széna...

MÁSODIK Az isteni illatú széna...

HARMADIK És berugdossuk egymás oldalát.

MÁSODIK Be...

ELSŐ Igen...

MÁSODIK Úgy találnak majd ránk, közvetlenül hajnal előtt, mint te a fák poros tövében azokra a döglött fekete madarakra...

ELSŐ Harmatos madarakra...

MÁSODIK Még a hangyák sem kezdenek ki bennünket...

ELSŐ A hangyák mindig megvárják, míg a halotról elszáll a harmat.

MÁSODIK Csodálkozva emelnek fel bennünket...

ELSŐ Csodálkozva tesznek tenyerükbe...

MÁSODIK Még forrók, mondják.

ELSŐ Szerkezetük még a szívverés visszhangját őrzi, mondják.

MÁSODIK Mint valami rejtett hibájú hangszerek...

ELSŐ A legszebb példányok, mondják.

MÁSODIK Rövid ideig tartanak majd a tenyerükön, akár te a forró ólomcseppjeidet.

ELSŐ A madárszemetet...

MÁSODIK Közvetlenül hajnal előtt...

ELSŐ Azt mondják majd, semmi ütődés...

MÁSODIK Mint a makk...

ELSŐ Azt mondják majd, ezek a koszos koldusok, közvetlenül hajnal előtt, a part menti fák poros tövében, érinteni tudták a világot....

MÁSODIK Ott a fák tövében, ahol még erős a víz illata, ahol még nedves a föld és csak a fák tövében poros, mert ott a lázas gyökerek kiszáritják...

ELSŐ Hajnal előtt egészen beláttak. Beláttak magukba...

MÁSODIK Csak majd nem nagyon értik, miért volt minderre szükség.

ELSŐ Kezükbe veszik lyukas bögrénket, kifejezéstelen arcunkba gukkeroznak velük...

HARMADIK Majd csak találnak valami magyarázatot. Biztosan...

ELSŐ Sokkal értelmesebbet, mint amilyent megérdemelnénk.

MÁSODIK A hangyanép szépen belénkrakja kis fehér tojásait...

ELSŐ A bálvány gennyé csillan...

MÁSODIK Pedig mi éppenséggel semmi mást sem csináltunk, mint lyukas bögréinkkel szöktünk előlük. Ide a szénapadlásra. Éppenséggel semmi mást nem csináltunk, csak itt heverésztünk az illatos szénában, az Út fáradalmait pihelve...

ELSŐ Azt hiszik majd, ebbe a Rendbe tartozunk. Pedig még ide se...

MÁSODIK Majd rablónak néznek bennünket. Pedig még rablók se voltunk...

ELSŐ Bögréink is már elhányódtak...

HARMADIK És a folyó...

MÁSODIK A folyóról meg úgysem fognak megtudni semmit.

ELSŐ De hát mit is tudhatnának meg?

HARMADIK Mi sem tudunk semmit róla.

MÁSODIK Csak azt, hogy virágzik...

ELSŐ Hogy holnap virágzik...

MÁSODIK De ez fontos nekünk.

HARMADIK Mi?

MÁSODIK Hogy virágzik.

HARMADIK Fontos is, meg nem is, mint minden.

MÁSODIK De hát mit csinálnánk már nélküle? Mit csinálnál a parti fák poros töve nélkül?

ELSŐ Hol gyűjtenéd a madárszemetet?

ELSŐ Mit csinálnánk a széna, a víz erős illata nélkül?

MÁSODIK Most mondd ezt, amikor már valahogy átvészeltük ezt az évet, amikor már csak egy nap választ el bennünket a virágzástól?

ELSŐ Talán még sosem volt ilyen csendes...

HARMADIK Biztos azért ez a csödület. Máskor egy istenverte lélek sem téved padlásunkra. Máskor még ezek a tyúkok sem másznak fel. A patkányokat kellett megtanítanunk kukorékolni.

A folyó... De hisz nem is meritek megérinteni. Azt mondjátok, a homok, a víz, a nap ismét csak elhítené veletek bizonyos dolgokat. Azt mondjátok, szörnyű lenne, ismét hinni valami-ben... És a szemetek is gyengül már. Hideg iszapot kunyeráltak... Pedig délelőtt az árnyék olyan szépen felezi...

A gyorsabb fele mindig árnyékban van, a túlsó oldalon magasabbak a fák, alacsonyabb a part...

MÁSODIK Ha jól emlékszem, valamikor sokat csónakáztam, ott az árnyékos felén...

HARMADIK Tényleg, sosem volt még ilyen sötét...

ELSŐ Mint egy fekete szalag...

MÁSODIK Mindig karunkon hordtuk...

HARMADIK A nyakunk körül...

ELSŐ Mint egy kígyót...

HARMADIK Gyerekkoromban csináltam egy szobrot a folyóról...

ELSŐ Szobrot, szobrot a folyóról?

HARMADIK Csomót kötöttem egy siklóra.

MÁSODIK Csomót?

ELSŐ Biztos döglött volt.

MÁSODIK Folyó, szobor: *döglött siklón csomó.*

HARMADIK Kicsit feljebb, a kanyarban, ott, ahol olyan csodálatosan enged a medrének. Úgy, hogy mégis követni tudod, egyenesen a szántóföldeken, a hegynek. Ott, ahol olyan puhán bújik ki a csomóból, alig észrevehető rándulással... (*Szünet.*)

ELSŐ Holnap virágba borul...

MÁSODIK Reszkető fehér kis bukfencekkel lesz teli...

ELSŐ Az apró állatok jeges kis csúcsaira ugranak, hogy önmaguktól megválva zuhanjanak vissza...

HARMADIK Rezgésük a végtelenségig fokozódik. Kettéhasítja őket...

MÁSODIK Épp csak meghalni idejük a világon...

ELSŐ Pontosan.

HARMADIK Éppen csak csillannak...

ELSŐ Csillanásuk a gyilkuk...

MÁSODIK Csak még egyszer a tenyeremre vehessek egyet...

ELSŐ Most talán majd tökéletesebben sikerül átvenni rezgésüket... A fák már egészen szépen tudják. Virágzaskor lehullatják szép, sötétzöld leveleiket...

MÁSODIK Ez az alig észrevehető rezgés a legerősebb... A fák kínjukban meghajolnak... Mintha vad cibálna, rázna ki bőrdőből...

HARMADIK Csillanásuk csöpp nedvet hagy tenyereden.

ELSŐ Az ugrásuk...

MÁSODIK Bukfencük...

HARMADIK Milyen karcsú kis ívben fordulnak ki önmagukból. A folyótól tanulhatták ezt a gráciát. Ravasz kis falssal perdítik

fel magukat. Fent, egy árnyalattal tökéletesebben, erősebben megismétlik. A karcsú kis ív a kék levegőbe választja őket maguktól...

ELSŐ Üres bőrük lassan hull alá. Selyemtakarójukkal takarnak bennünket...

NEGYEDIK *(Álmában. Lihegve.)* Már mind letapostam, de sehol az a rózsza. Behívtam az elefántot...

HARMADIK Tessék a bogáncs.

NEGYEDIK *(Felüvölt.)*

ELSŐ *(Egy kis szünet után.)* A kagylók most felénk tartanak...

MÁSODIK Puha kis vágányaik behálózzák a fenéket...

HARMADIK Mindig csak egy marékkal dobtam tűzbe. Olyan mint a zúza...

ÖTÖDIK *(Álmában.)* Ég!

ELSŐ *(Megrettenve.)* Remélem, nem gyújtották ránk a parasztok a szénát? Nemegyszer már megtették.

MÁSODIK Nem is ártana, ha néha felgyújtanak padlásainkat. A jószág már úgysem eszi meg ezt a szénát. A tetvek meg lassan kiszorítanak bennünket is...

ÖTÖDIK *(Álmában.)* A hajam!

HARMADIK Tessék a bogáncs.

ÖTÖDIK *(Felüvölt.)*

MÁSODIK Még majd meggyújtja maát.

ELSŐ A póznán van. A lány cibálja a haját.

MÁSODIK Most ő a pózna és az egekkel birkózik...

ELSŐ Ismertem ezt a kis kövéret. Tökös gyerek volt, nem tudom, hogyan keveredhetett ide.

HARMADIK Mondd, te nem hiszel abban, hogy ez a legtöbb, amit valaki valaha is elérhet?

ELSŐ Ilyesmin még nem gondolkodtam.

MÁSODIK Halászmadár!

ELSŐ Az lehetetlen.

HARMADIK A hold szelte ketté ólomvilágát.

ELSŐ Egy suhintásra, mint egy borbélyinas...

HARMADIK Vagy virággal álmodott egy hal... *(Szünet.)*

ELSŐ De miért nem tükrözi a holdat?

MÁSODIK Terhes.

HARMADIK A csillagok is csak feketére hímeznek feketét. *(Szünet.)*

MÁSODIK Mit gondoltok, lehet-e valamelyiknek pénze?

ELSŐ Jó lenne kiforgatni zacskóikat...

HARMADIK Lyukas bögréikben a hold... *(Szünet.)*

MESÉLŐ Most, hogy egy kicsit hosszab szünetünk van, most, amikor a folyó néma hang-teste legjobban kidomborodik, ismét megszólalhatunk mi, hiszen a hallgatás nem némaság, ahogy az éj sem vakság...

NŐI HANG Ezekről a virágokról mi éppenséggel semmit sem tudunk. A folyóból valami kis rovarok ugrálnak ki. Százával, ezrével... Ezeket a rovarokat (*Palingenia longicauda*) virágoknak hívják...

MESÉLŐ A rendező próbaköve: a kis virágok bukfcencének, fals ívének hallatása.

NŐI HANG A rózsával kapcsolatban meg íme egy aforizma:

„A rózsza rózsza rózsza.”

MÁSODIK Nézd, valami tényleg rezdült...

ELSŐ A sötétség kristályosodik... (Szünet.)

HARMADIK Nem virág?...

MÁSODIK Nézzétek, a hold, a levelek is rezegnek... Pedig nincs szél...

HARMADIK (Hangosabban.) A hold felé bukfacezett!... Bőre árnyékával pottyant... A holdnál még fehérebb volt a csillanása... Nyújtsuk ki a tenyerünket... Virágzik...

MÁSODIK Éjszaka?

HARMADIK Csoda!

ELSŐ Úgy látszik, most neked kellene egy kis bogáncs. (Hosszabb szünet.)

EGYSZERRE MIND A HÁRMAN Virágzik!!!

(A többi koldus is felriad. Nagy zúrzavar. Kiáltások. A tyúkok rikácsolása.)

MÁSODIK A hold...

HARMADIK (Idiotikus hangon.) Vessük magunkat a folyóba!

(A padlás recsegése.)

MINDANNYIAN Virágzik! Virágzik!... (A leghosszabb szünet.)

ELSŐ (Fülsiketítően.) Segítség!

MÁSODIK Segítség!

HARMADIK Segítség...

*
* *

NŐI HANG Az első kakas! Késsel hasított az éjbe. Tán a saját torka sem bírta ezt az erős hangot? Szerkezete széthullott. A padlás üres. A koldusok bögréiket csörgetve szétszéledtek.

Az éjszaka váratlanul, szinte valami csoda folytán, elvirágzott a folyó. Most a kis rovarok bőrével van terítve. Alig látni a vizet. Megállt? Az éjjel mintha valaki segítségért kiáltott volna...

MESÉLŐ A parti majmok fürödtek a holdfényben. A fákról ugráltak le sikítózva... Tényleg, mintha emberi hangokat hallattak volna...

NŐI HANG A felszálló harmat függőnye lassan eltakarja a tájat...

MESÉLŐ Lassan tágul bennük a csönd...

*
* *

NŐI HANG „Legjobb lesz, ha hallgatok...”, mondja Buddha.